
PŘIJATÉ TEXTY

P8_TA(2016)0218

Krymští Tataři

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 12. května 2016 o Krymských Tatarech (2016/2692(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o východním partnerství, Ukrajině a Ruské federaci,
- s ohledem na zprávy mise hodnotící situaci v oblasti lidských práv na Krymu pod vedením Kanceláře pro demokratické instituce a lidská práva (ODIHR) Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) a vysokého komisaře OBSE pro národnostní menšiny,
- s ohledem na Evropskou úmluvu o lidských právech, Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech a Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a Deklaraci OSN o právech domorodých obyvatel (UNDRIP);
- s ohledem na rozhodnutí Evropské rady (ze dne 21. března, 27. června a 16. července 2014), na základě nichž byly na Ruskou federaci po její nezákonné anexi Krymu uvaleny sankce,
- s ohledem na rezoluci Valného shromáždění OSN č. 68/262 ze dne 27. března 2014 s názvem „Územní celistvost Ukrajiny“,
- s ohledem na zprávu organizace Freedom House „Svoboda ve světě v roce 2016“, v níž hodnotí situaci v oblasti politických a občanských svobod na nezákonně anektovaném Krymu jako „nesvobodnou“,
- s ohledem na rozhodnutí takzvaného Nejvyššího soudu Krymu ze dne 26. dubna 2016, které označilo Medžlis Krymských Tatarů za extremistickou organizaci a zakázalo jeho činnost na Krymském poloostrově,
- s ohledem na prohlášení mluvčí místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 14. dubna 2016 o pozastavení činnosti Medžlisu Krymských Tatarů a na prohlášení ze dne 26. dubna 2016 o rozhodnutí krymského „Nejvyššího soudu“, kterým byla činnost Medžlisu zakázána,

- s ohledem na prohlášení komisaře pro lidská práva Rady Evropy ze dne 26. dubna 2016, který důrazně vyzval ke zrušení zákazu Medžlisu, na prohlášení generálního tajemníka Rady Evropy ze dne 26. dubna 2016, podle něhož zákaz Medžlisu může vést k perzekuci společenství Krymských Tatarů jako takového,
  - s ohledem na Minský protokol ze dne 5. září 2014 a na Minské memorandum ze dne 19. září 2014 o provádění dvanáctibodového mírového plánu,
  - s ohledem na čl. 135 odst. 5 a čl. 123 odst. 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že Ruská federace nezákonně anektovala Krym a Sevastopol a stala se okupujícím státem porušujícím mezinárodní právo, včetně Charty OSN, Helsinského závěrečného aktu, Budapešťského memoranda z roku 1994 a Smlouvy o přátelství, spolupráci a partnerství mezi Ruskou federací a Ukrajinou z roku 1997;
  - B. vzhledem k tomu, že Evropská unie a mezinárodní společenství opakovaně vyjádřily své znepokojení nad stavem lidských práv na okupovaných územích a nad systematickým pronásledováním těch, kteří neuznávají novou státní moc; vzhledem k tomu, že takzvané státní orgány se zaměřily na autochtonní Krymské Tatary, z nichž většina odmítá připojení poloostrova k Rusku a bojkotovala takzvané referendum ze dne 16. března 2014; vzhledem k tomu, že instituce a organizace Krymských Tatarů jsou rostoucí měrou označovány za „extremistické“ a významní příslušníci krymskotatarského národa byli zatčeni jako „teroristé“ nebo jim zatčení hrozí; vzhledem k tomu, že pronásledování Krymských Tatarů má podobu únorů, násilného zmizení, násilí, mučení a zabíjení bez řádného soudu, které faktické orgány nevyšetřují a nestíhají, a rovněž systematických právních problémů s vlastnickými právy a registrací;
  - C. vzhledem k tomu, že čelním představitelům Krymských Tatarů, včetně Mustafy Džemileva a Refata Čubarova, byl dříve zakázán vstup na Krym, ačkoli nyní smějí na Krym vstoupit, ale hrozí jim tam zatčení – sdílí tedy stejný osud jako mnozí další členové Medžlisu a krymskotatarští aktivisté a vysídlené osoby; vzhledem k tomu, že podle údajů ukrajinské vlády bylo 20 000 Krymských Tatarů nuceno opustit okupovaný Krym a přesídlit na pevninskou Ukrajinu;
  - D. vzhledem k tomu, že hlavní představitel krymskotatarského národa Mustafa Džemilev, který v minulosti strávil patnáct let v sovětských věznicích, zveřejnil seznam čtrnácti Krymských Tatarů, kteří jsou politickými vězni takzvaných ruských orgánů na Krymu, přičemž mezi nimi je i Achtem Čijgoz, první místopředseda Medžlisu, který je držen ve vazbě v Simferopolu, než se bude konat jeho proces; vyzývá k tomu, aby byla věnována zvláštní pozornost jeho zdravotnímu stavu, a zdůrazňuje, že je důležité, aby jeho proces byl veřejný a probíhal pod dohledem Rady Evropy a jiných mezinárodních organizací;
  - E. vzhledem k tomu, že Ruská federace omezuje přístup Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE), OSN a Rady Evropy na Krym, nemluvě o nevládních organizacích v oblasti lidských práv a nezávislých novinářů; vzhledem k tomu, že špatný přístup na Krym velmi ztěžuje monitorování lidských práv a novinářskou činnost;
  - F. vzhledem k tomu, že z bývalého SSSR byla v roce 1944 násilně deportována celá populace Krymských Tatarů, původních obyvatel Krymu, kteří až do roku 1989 neměli

právo se vrátit; vzhledem k tomu, že dne 12. listopadu 2015 přijala Nejvyšší rada Ukrajiny usnesení, v němž uznává deportaci Krymských Tatarů v roce 1944 za genocidu, a stanovila 18. květen jako den, kdy si tuto událost připomínáme;

- G. vzhledem k tomu, že dne 26. dubna 2016 takzvaný Nejvyšší soud Krymu rozhodl ve prospěch žaloby takzvané vrchní státní zástupkyně Krymu Natalje Poklonské, která obviňuje Medžlis, který je od svého vzniku v roce 1991 zastupitelským orgánem Krymských Tatarů a od května 1999 má plný právní status, z extremismu, terorismu, porušování lidských práv, protiprávní činnosti a sabotáže státních orgánů;
- H. vzhledem k tomu, že Medžlis byl nyní prohlášen za extremistickou organizaci a ruské ministerstvo spravedlnosti jej zařadilo na svůj seznam nevládních organizací, jejichž činnost musí být zastavena; vzhledem k tomu, že činnost Medžlisu proto byla na Krymu a v Rusku zakázána; vzhledem k tomu, že tento zákaz by se mohl vztahovat i na více než 2500 členů 250 městských a vesnických medžlisů na Krymu;
- I. vzhledem k tomu, že rozhodnutí takzvané vrchní státní zástupkyně a takzvaného Nejvyššího soudu Krymu jsou nedílnou součástí politiky represí a zastrahování, kterou provádí Ruská federace s cílem potrestat tuto menšinu za její loajalitu k ukrajinskému státu v době protiprávní anexe poloostrova před dvěma roky;
- J. vzhledem k tomu, že jednoznačně došlo k porušení mezinárodního humanitárního práva (včetně čtvrté Haagské úmluvy z roku 1907, čtvrté Ženevské úmluvy z roku 1949 a jejího Dodatkového protokolu I z roku 1977), podle nichž nesmí okupační moc stíhat civilisty za trestné činy spáchané před okupací a zůstat v platnosti trestní právo okupovaného území;
  - 1. ostře odsuzuje rozhodnutí takzvaného Nejvyššího soudu Krymu o zákazu Medžlisu Krymských Tatarů a požaduje, aby bylo toto rozhodnutí okamžitě zrušeno; domnívá se, že toto rozhodnutí je součástí systematické, cílené perzekuce Krymských Tatarů a je politicky motivovaným krokem, který má zastráhit legitimní představitele tatarského národa; zdůrazňuje význam tohoto demokraticky zvoleného orgánu s rozhodovací pravomocí, který zastupuje krymskotatarský národ;
  - 2. poukazuje na to, že zákaz Medžlisu Krymských Tatarů, který je legitimním a uznávaným zastupitelským orgánem autochtonních obyvatel Krymu, bude živnou půdou pro stigmatizaci Krymských Tatarů, jejich další diskriminaci a porušování jejich lidských práv a základních občanských svobod a představuje pokus o jejich vypuzení z Krymu, který je jejich historickou domovinou; je znepokojen tím, že označení Medžlisu za extremistickou organizaci může vést k dalším obviněním podle ustanovení trestního zákoníku Ruské federace;
  - 3. připomíná, že zákaz Medžlisu znamená, že Medžlis se nesmí scházet, zveřejňovat své názory v hromadných sdělovacích prostředcích, pořádat veřejné akce a využívat bankovní účty; vyzývá EU k tomu, aby činnost Medžlisu finančně podporovala, dokud bude v exilu; vyzývá k navýšení finančních prostředků poskytovaných lidskoprávním organizacím zabývajícím se Krymem;
  - 4. připomíná smutné druhé výročí protiprávní anexe Krymského poloostrova Ruskou federací dne 20. února 2014; připomíná, že tento akt, který je v rozporu s mezinárodním právem, ostře odsuzuje; prohlašuje, že se jednoznačně hlásí k politice neuznání

protiprávní anexe Krymu a k následným sankcím, a vyzývá k tomu, aby bylo v souvislosti se zákazem Medžlisu zváženo rozšíření seznamu osob, na něž jsou uvaleny sankce EU; vyzývá všechny členské státy, aby tento seznam striktně uplatňovaly; vyjadřuje politování nad tím, že někteří politikové z členských států EU navštívili Krym, přičemž tyto návštěvy byly pořádány bez souhlasu ukrajinských orgánů, a že mezi těmito politiky jsou i členové vnitrostátních parlamentů a Evropského parlamentu, a vyzývá poslance, aby se těchto návštěv napříště zdrželi;

5. opakuje, že plně podporuje svrchovanost, politickou nezávislost, jednotu a územní celistvost Ukrajiny v rámci jejích mezinárodně uznaných hranic a její svobodnou a svrchovanou volbu vydat se na cestu do Evropy; vyzývá všechny strany, aby neprodleně začaly usilovat o mírové znovuzáclenění okupovaného Krymského poloostrova do ukrajinského právního řádu prostřednictvím politického dialogu a v plném souladu s mezinárodním právem; je přesvědčen, že základní podmínkou znovunavázání vztahů spolupráce s Ruskou federací, včetně zrušení sankcí spojených s anexí Krymu, je obnovení ukrajinské kontroly nad poloostrovem;
6. odsuzuje rozsáhlá omezení svobody projevu, sdružování a pokojného shromažďování, a to i při příležitosti tradičních vzpomínkových akcí, jako je výročí deportace krymských Tatarů stalinským totalitním režimem Sovětského svazu, a kulturních shromáždění krymských Tatarů;
7. odsuzuje omezení svobody sdělovacích prostředků na Krymu, zejména odnětí licence největší krymskotatarské televizní stanice ATR; vyzývá k obnovení vysílání této televizní stanice, dětského televizního programu Lale a rozhlasové stanice Meydan; domnívá se, že tyto kroky zbavují Krymské Tatary nepostradatelného nástroje udržování jejich kulturní a jazykové identity; bere na vědomí, že byla zřízena nová stanice TV Millet, a požaduje, aby byla zajištěna její plná redakční nezávislost;
8. ostře odsuzuje systematické omezování svobody projevu pod záminkou extremismu, a monitorování sociálních médií s cílem identifikovat aktivisty, kteří neuznávají nový režim a kritizují platnost „referenda“ ze dne 16. března 2014; připomíná, že stejný postoj zaujala přibližně stovka členů Valného shromáždění OSN, jejichž hlasy byla přijata rezoluce č. 62/262;
9. připomíná, že autochtonní krymskotatarský národ utrpěl v minulosti bezpráví, které vedlo v sovětských dobách k jejich masivní deportaci a ke konfiskaci jejich pozemků a zdrojů; vyjadřuje politování nad tím, že takzvané státní orgány uplatňují diskriminační opatření, která znemožňují navrácení tohoto majetku a zdrojů a jsou používána jako nástroj k získání podpory;
10. žádá Ruskou federaci, která podle mezinárodního práva nese konečnou zodpovědnost jako stát okupující Krym, aby na Krymu zajišťovala právní řád a chránila občany před svévolnými justičními nebo správními kroky a rozhodnutími, čímž by dostála svým závazkům jako člen Rady Evropy, a dále ji žádá, aby provedla nezávislé mezinárodní vyšetřování všech případů porušení mezinárodního práva nebo lidských práv, jehož se dopustila okupační vojska a takzvané místní orgány; vyzývá k obnovení činnosti kontaktní skupiny pro rodiny zmizelých osob;

11. požaduje, aby příslušné mezinárodní organizace působící v oblasti lidských práv měly neustále zajištěn ničem neomezený přístup na území Krymského poloostrova a mohly zde monitorovat stav lidských práv;
12. vítá ukrajinskou iniciativu na vytvoření mezinárodního mechanismu k jednání o znovunastolení ukrajinské svrchovanosti nad Krymem ve formátu „Ženeva plus“, do něhož by měla být přímo zapojena EU; vyzývá Ruskou federaci, aby zahájila jednání s Ukrajinou a dalšími stranami o ukončení okupace Krymu, ukončila obchodní a energetické embargo a zrušila na Krymu výjimečný stav;
13. vyzývá k zachování historického a tradičního multikulturního prostředí na Krymu a plnému respektování ukrajinštiny, tatarštiny a dalších menšinových jazyků a svěbytných kultur; odsuzuje právní nátlak na krymskotatarské kulturní a vzdělávací organizace, včetně organizací pracujících s krymskotatarskými dětmi;
14. vyzývá Ruskou federaci, aby vyšetřila všechny případy mučení vězňů nezákonně zadržovaných na Krymu, k nimž patří první místopředseda Medžlisu Achtem Čijgoz, Mustafa Dagarmendži a Ali Asanov, kteří byli takzvanými místními orgány zatčeni na Krymu za nenásilný protest proti okupaci, a aby jim zaručila bezpečný návrat na Ukrajinu; znovu vyzývá k propuštění Olega Sencova a Oleksandra Kolčenka; vyzývá Ruskou federaci, aby ukončila politicky motivované pronásledování disidentů a občanských aktivistů; odsuzuje jejich následný převoz do Ruské federace a nucené udělení ruského občanství; vyzývá Ruskou federaci, aby ve výše uvedených případech úzce spolupracovala s Radou Evropy a OBSE;
15. vyzývá Evropskou službu pro vnější činnost a Radu, aby zesílily tlak na Ruskou federaci, která by měla umožnit mezinárodním organizacím přístup na Krym za účelem monitorování stavu lidských práv s ohledem na nynější závažné porušování základních svobod a lidských práv na poloostrově a za účelem zřízení stálého mezinárodního mechanismu monitorování založeného na mezinárodních úmluvách; zdůrazňuje, že mezinárodní přítomnost na místě by měla být řádně koordinována, měla by se opírat o dohodu s Ukrajinou a měla by mít podporu hlavních mezinárodních organizací působících v oblasti lidských práv;
16. opakuje, že je hluboce znepokojen postavením osob LGBTI na Krymu, které se od ruské anexe výrazně zhoršilo;
17. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční a bezpečnostní politiku, Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států, prezidentovi, vládě a parlamentu Ukrajiny, Radě Evropy, Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě, prezidentovi, vládě a parlamentu Ruské federace a Medžlisu Krymských Tatarů.